

Motion om språkskola för elever med språkstörning

Språkstörning, som är en funktionsnedsättning som medför svårigheter att tala och förstå språk, bedöms av bland andra Skolverket vara den vanligaste neuropsykiatriska funktionsnedsättningen. Man räknar med att 8–9 procent av befolkningen har en språkstörning, men till skillnad från andra NPF-diagnoser, såsom ADHD och autism, är det få som vet om att språkstörning existerar och Skolverket kallar det för ”en vit fläck på kunskapskartan”. Detta trots att en nedsättning i den språkliga förmågan kan få omfattade konsekvenser för skolgången och genom resten av livet. Till exempel löper personer med språkstörning större risk för ofrivillig ensamhet, mobbing, låg självkänsla och en ökad social stress som skapar ett hinder i arbetslivet.

Det finns en stor enighet kring att tidiga insatser från logoped är viktiga för barn med språkstörning då språkproblemen annars riskerar att få en negativ påverkan inom barnets andra utvecklingsområden. Men även om en språkstörningsdiagnos ges redan i förskoleålder så avbryts ofta allt stöd i samband med skolstarten. Tillgången till logopeder är oftast bristfällig och långt ifrån alla barn får det individuella stöd de behöver för att kunna utveckla sitt språk. Detta även fast logopedkompetens ska finnas inom elevhälsan.

Svårigheterna blir ofta som tydligast i övergången mellan låg- och mellanstadiet. Även om den intellektuella förmågan hos eleven ligger inom normalvariationen så leder de språkliga svårigheterna i flera fall till sämre skolresultat och en minskad tilltro till sin egen förmåga. I slutändan leder det ofta till att elever med språkstörningsdiagnos hänvisas till en praktisk utbildning efter grundskolan.

I Stockholms stad finns två språkförskolor för barn med grav språkstörning, en på Södermalm och en i Bromma. I språkförskolan arbetar logopeder och förskollärare i team och alla barn får insatser utifrån sina individuella behov. Vid ett besök på Bamse språkförskola på Södermalm, framkom önskemål att utöka verksamheten till att erbjuda språkskola i årskurs F-3. Detta för att ge barnen ännu bättre förutsättningar att klara av starten av grundskolan, och för att minimera de svårigheter som ofta uppstår när en elev med språkstörning går från låg- till mellanstadiet.

Då språkstörningsdiagnos inte sällan ställs när ett barn är i övre förskoleåldern så blir det en väldigt kort period av sin förskoletid som barnet faktiskt får ta del av språkförskolans framgångsrika arbetsmetoder. Det finns två statliga specialskolor som riktar sig till barn med grav språkstörning i Stockholm och hit reser barn från olika kommuner. Platserna i de statliga specialskolorna är inte tillräckliga och därför måste många elever, som egentligen skulle vara kvalificerade, gå i den ordinarie skolan.

Centerpartiet vill se att staden undersöker om elever med diagnosen grav språkstörning kan ges möjlighet att gå sina första skolår i en särskild språkskola med anpassad språkutvecklande pedagogik. Språkskolan ska vara en fortsättning av stadens framgångsrika språkförskolor med syfte att ge eleverna än bättre förutsättningar att klara av grundskolan och erbjuda en kontinuitet i språkundervisningen. I språkskolan ska det finnas logopeder kopplade till klasserna som arbetar i team med lärarlag och individuellt med varje elev.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås kommunfullmäktige att besluta:

Att utbildningsnämnden tillsammans med Förskolenämnden, Södermalms stadsdelsnämnd och Bromma stadsdelsnämnd utreder möjligheten och behovet av att starta en språkskola med anpassad språkutvecklande pedagogik för elever med grav språkstörning i årskurs F-3

Stockholm den 5 maj 2025

Claes Nyberg (C)

Ismail Ali (C)